

Ա.04.08 – ՊԼԱԶՄԱՅԻ ՖԻԶԻԿԱ

1. Պլազմայի ջերմադինամիկա

Պլազմայի հասկացությունը, քվազիչեզօքություն, միկրոդաշտեր, Դեբայի շառավիղ, իդեալական և ոչ իդեալական պլազմա: Ջերմադինամիկական հավասարակշռության պայմանը, ջերմային իոնացում, Սահայի բանաձևը, իոնացման պոտենցիալի նվազումը: Պլազմայի այլասերումը, Բոլցմանի և Ֆերմի-Դիրակի վիճակագրությունները, Թոմաս-Ֆերմիի մոդելը:

2. Տարրական պրոցեսներ

Լիցքավորված մասնիկների բախումներ, հեռահարություն, բախումների հաճախություն, ատոմների և էլեկտրոնների բախումները /առանձգական և ոչ առանձգական/, ծանր մասնիկների բախումներ: Իոնացում, վերամիավորում, վերալիցքավորում և կազում: Էլեկտրոնների հարվածով մոլեկուլների գրգռում և դիսոցում:

3. Ֆիզիկական կինետիկա

Բոլցմանի և Վլասովի հավասարումները, բախումների ինտեգրալ, պլազմայի տարրեր բարկացուցիչների ջերմաստիճանների հավասարեցման արագությունը: Էլեկտրոնների և իոնների իոնացման և վերամիավորման արագությունը, գրգռված ատոմների /իոնների/ առաջացումն ու վերացումը: Տեղափոխման երևույթներ պլազմայում, էլեկտրահաղորդականություն, ջերմահաղորդականություն, դիֆուզիա: Արտաքին մագնիսական դաշտի ազդեցությունը: Գրգռված մոլեկուլների կինետիկան պլազմայում:

4. Լիցքավորված մասնիկների դինամիկան էլեկտրական և մագնիսական դաշտերում

Լիցքի շարժումը խաչված էլեկտրական և մագնիսական դաշտերում: Դրեյֆային մոտավորություն, դրեյֆային շարժման տարրերակներ: Լիցքավորված մասնիկը բարձրհաճախային դաշտում: Աղիաբատային ինվարիանտի հասկացությունը:

5. Պլազմայի մագնիսական հիդրոդինամիկա

Պլազմայի շարժման հավասարությունները մագնիսական դաշտում: Մագնիսական դաշտի թափանցումը պլազմայի մեջ, մագնիսական դաշտի համաստեցում: Պահպանման օրենքները մագնիսական հիդրոդինամիկայի իդեալական միահեղուկ մոդելում: Երկինությունը մոտավորություն:

6. Պլազմայի անկայունություններ

Պլազմայի հավասարակշիռ փոխասավորություն մագնիսական հիդրոդինամիկայում, պինչ: Պլազմայի անկայունությունը, անկայունության տեսակները, գերտաքացման և իոնացման անկայունություններ: Մագնիսական հիդրոդինամիկական հավասարակշուրության էներգիական սկզբունքը:

7. Տատանումները և ալիքները պլազմայում

Տատանումների և ալիքների հիմնական տեսակները պլազմայում: Լենգմյուրի, Էլեկտրոնային և իոնային, Էլեկտրոմագնիսական, իոնաձայնային, մագնիսաձայնային, Ալֆվենի ալիքներ: Պլազմայի բեկման ցուցիչ, տարածքային և ժամանակային դիսպերսիա, պլազմային ալիքների փուլային և խմբային արագություններ: Ակուստիկ ալիքների փոխազդեցությունը պլազմայի հետ: Ակուստիկ ալիքների գեներացումը և ուժեղացումը պլազմայում:

8. Լիցքավորված մասնիկների և ալիքների փոխազդեցությունը պլազմայում

Ալիքների գրգռումը և մարումը: Զերենկովի ճառագայթում: Հանդառի մարում: Պլազմային տատանումների ուժեղացումը փնջերի օգնությամբ: Քվազիգծային մոտավորություն:

9. Էլեկտրամագնիսական ալիքների փոխազդեցությունը պլազմայի հետ

Էլեկտրամագնիսական ալիքների տարածում նանհամասեռ պլազմայում: Պլազմային ռեզոնանս, ցիկլոտրոնային ռեզոնանս, գծային փոխակերպում: Ալիքների փոխազդեցության հիմնական ոչ գծային պրոցեսները: Պլազմայի անկայունությունն ուժեղ էլեկտրամագնիսական դաշտում: Ալիքների ցրումը և փոխակերպումը:

10. Պլազմայի ճառագայթումը

Ճառագայթման տարրական պրոցեսներ, սպեկտրային գծերի ուժգնություն, հոծ սպեկտրներ, ստիպոդական ճառագայթում: Ճառագայթման տեղափոխումը միջավայրում:

11. Պլազմայի ախտորոշում

Զօնդային մեթոդներ, օպտիկական մեթոդներ, գերբարձրհաճախային մեթոդներ, տարրական մասնիկների օգտագործման մեթոդ, լազերային ցրում, մագնիսական չափումներ: Պլազմայի բնութագրիչների որոշումը ոչ կոռեկտ դրված հակադարձ խնդիրների օգնությամբ:

12. Էլեկտրական պարպումը գագերում

Պարպման հիմնական ծևերը. մարմրող պարպում, կայծ, էլեկտրական աղեղ, բարձր և գերբարձր հաճախության պարպումներ, օպտիկական պարպում: Պարպման կայունության պայմանները, ճառագայթող պարպումը խիտ պլազմայում, պլազմաինչային պարպում:

13. Հիդրոդինամիկական և ջերմային երևույթներ պլազմայում

Հարվածային ալիքները պլազմայում, խտացման թոիչը, ռելաքսային շերտ, հարվածային ալիքների ճառագայթում, ջերմահաղորդականության ոչ գծային ալիքներ: Հոսանքային շերտեր:

14. Ջերմադինամիկական կայունություն և ֆազային անցումներ

պլազմայում: Աղետների տեսություն

Ջերմադինամիկական կայունության պայմանները: Պոտենցիալը որպես ջերմադինամիկական փոփոխական: Ջերմադինամիկական հավասարա-

կշուռային առանձնահատկությունները պլազմայում: Ֆազային անցումները պլազմայում: Աղետների տեսության հիմնական հասկացությունները:

15. Պլազմայի ֆիզիկայի կիրառական խնդիրները

Լուսի պլազմային աղբյուրներ, գերբարձր հաճախության պլազմային էլեկտրոնիկա, գազապարպումային լազերներ: Զերմային էներգիայի փոխակերպումն էլեկտրականի մագնիսահիդրոդինամիկական փոխակերպչներով: Պլազմաքիմիական ռեակցիաների իրականացման մեխանիզմները, լիցքավորված և գրգռված մասնիկների դերը: Պլազմայի փոխազդեցությունը պինդ մարմինների մակերևույթի հետ: Պլազմային տեխնոլոգիաներ /կերագծում, իմպլանտում, ամրացում, մակերևութային ծածկույթների նստեցում և այլն/:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Франк-Каменецкий Д.А. Лекции по физике плазмы. М., Атомиздат, 1968.
2. Кролл Н., Трайвелпис А. Основы физики плазмы. М., Мир, 1975.
3. Арцимович Л.А., Сагдеев Р.З. Физика плазмы для физиков. М., Атомиздат, 1979.
4. Основы физики плазмы. Т.1,2 и доп.к т.2/под ред.Р.З.Сагдеева, М.Н.Розенблюта. М., Энергоатомиздат, 1984-1985.
5. Энциклопедия низкотемпературной плазмы. Вводный том.ч. I-IV/под ред. В.Е.Фортова, М., Наука, 2000.
6. Александров А.Ф., Богданович Л.С., Рухадзе А.А. Основы электродинамики плазмы. М., Высш.шк., 1988.
7. Трубников Б.А. Теория плазмы. Учеб.пособие для вузов. М., Энергоатомиздат, 1996.
8. Лукьянов С.Ю., Ковальский Н.Г. Горячая плазма и управляемый термоядерный синтез. Уч.пособие для вузов, М., МФТИ, 1999.
9. Кадомцев Б.Б. Коллективные явления в плазме. М., Наука, 1988.
10. Зельдович Я.Б., Райз器 Ю.П. Физика ударных волн и высокотемпературных гидродинамических явлений. М., Наука, 1966.
11. Райзер Ю.П. Физика газового разряда. М., Наука, 1987.

12. Ландау Л.Д., Лифшиц Е.М. Теоретическая физика в 10т. М., Наука, т.1 Механика; т.3 Квантовая механика; т.5 Статистическая физика; т.7 Электродинамика сплошных сред; т.10 Физическая кинетика.
13. Румер Ю.Б., Рывкин М.Ш. Термодинамика, статистическая физика и кинетика. Новосибирск, Изд-во НГУ, 2000.
14. Силин В.П. Введение в кинетическую теорию газов. М.,Наука, 1998.
15. Методы исследования плазмы/под ред. В.Лохте-Хольгревена. М., Мир, 1971.
16. Диагностика плазмы/под ред. Р.Хаддлстоуна, С.Леонарда. М., Мир, 1967.
17. Смирнов Б.М. Физика атома и иона. М.,Энергоатомиздат, 1986.
18. Михайловский А.Б. Теория плазменных неустойчивостей в 2т. М., Атомиздат, т.1, 1975, т.2, 1977.
19. Русанов В.Д., Фридман А.А. Физика химически активной плазмы. М.,Наука, 1984.
20. Животов В.К., Русанов В.Д., Фридман А.А. Диагностика неравновесной химически активной плазмы. М.,Энергоатомиздат, 1985.
21. Веденов А.А. Задачник по физике плазмы. М.,Атомиздат, 1981.
22. Елецкий А.В., Смирнов Б.М. Физические процессы в газовых лазерах. М.,Энергоиздат, 1985.
23. Ховатсон А.М. Введение в теорию газового разряда. М.,Атомиздат, 1980.
24. Галечян Г.А., Мкртчян А.Р. Акустоплазма. Ереван, Апага, 2005.
25. Постон Т., Стоарт И. Теория катастроф и ее приложения. М., 1980.
26. Арнольд В.И. Теория катастроф. М., Изд-во МГУ, 1983.
27. Томсон Дж.М.Т. Неустойчивости и катастрофы в науке и технике. М., Мир, 1985.
28. Пригожин И. Введение в термодинамику необратимых процессов. Ижевск, НИЦ “Регулярная и хаотическая динамика”, 2001,
29. Леонтович М.А. Введение в термодинамику. Статистическая физика. Уч.пособие. М., Наука, 1983.
30. Романов В.Г. Обратные задачи математической физики. М., 1984.
31. Денисов А.М. Введение в теорию обратных задач. М., МГУ, 1997.
32. Тихонов А.Н., Арсенин В.Я. Методы решения некорректных задач. М., Наука, 1986.
33. Итоги науки и техники. Физика плазмы. Серия сб./под ред. В.Д. Шафранова. М., ВИНТИ.

34. Вопросы теории плазмы. Серия сб./под ред. М.А.Леоновича, Б.Б. Кадомцева. М., Атомиздат.
35. Химия плазмы. Серия сб./под ред. Б.М.Смирнова, М., Энергоатомиздат.
36. Knorr G. Hysteresis phenomena in plasmas in catastrophe theory. *Plasma Phys.Control.Fusion* 26, pp.949-953, 1984.
37. Абраамян А.С., Микаелян А.С., Саакян К.Г., Хачатрян Б.В. Использование теории катастроф для обработки экспериментальных результатов измерений в низкотемпературной плазме. *Изв. НАН РА, Физика*, 2011, т.46, N4, с.267-272.